

vruchte groen verteert beter en geeft geen verstoppingen in de darmen en dus krijgen hen betere groei (vergelijk goed kauwen van het menselijk voedsel).

De eieren moeten tevens luchtig en fris bewaard worden, vooral niet te lang, hoe korter hoe beter, des te minder risico loopt men, vooral als de omstandigheden niet 100% zijn.

De fokker moet in nauw contact met de broeder staan, als hij niet zelf broedt. Hij moet zijn eieren sparen in overleg met de broeder. Legt deze b.v. woensdagavond om 8 uur in, dan moeten de eieren er om 7 uur zijn. Niet dat hij de eieren maar moet verzamelen, een ander ze moet wegbrengen, om dan bij de broeder tot de ontdekking komen dat de kippeieren juist ingelegd zijn en de machine vol is en de fazanteneieren maar moeten wachten tot de inleg van de volgende week. Wat gebeurt er met die eieren in die week? Worden ze goed verzorgd?

Als de fokker eieren afgeeft en hij krijgt na 24 dagen geen kuikens, maar eerst 14 dagen later, dan klopt er iets niet! Zeker is,

dat dit de uitkomst van de eieren niet bevordert, en bij een grote partij eieren kan dit direct een grote financiële strop zijn. En wie heeft het gedaan, de eierenbewaarder, de wegbrenger, de broeder, de voerleverancier, het weer? Noem maar op, een ieder die er aan gewerkt heeft krijgt het van een ander op zijn brood. Dat is allemaal niet nodig als alles zo veel mogelijk in één hand blijft. Dan kan men wat opbouwen en kan men verantwoording nemen en een oorzaak vinden.

Toch kan het voorkomen dat men aan alles heeft voldaan, en toch sterven de kuikens in het ei af. Laat dan uw leghennen op pulorum door de veearts onderzoeken of maak er regel van, dit van te voren te laten doen. Maar in de praktijk heb ik het nog nooit gehad.

Ook op het transport van de eieren moet gelet worden, want ik heb het in de praktijk medegemaakt dat goede eieren in een eierroofofje gedaan waren, op de bodem van de auto gezet (deze hebben er in gezeten als ruiters te paard), maar er kwam dan ook

niets van uit. Gewoon kapot geschud. Een ei kan beter tegen afkoeling dan tegen schudden. Het beste is dan ook, elk ei afzonderlijk in papier verpakt met de punt naar beneden en fijn haksel er tussen. Dan blijft alles op zijn plaats. Grof materiaal geeft holten een kans op inzakken en het schuiven der eieren.

Maak de foktomen ook niet te groot. Wat anders is een haan voor 10 hennen gedurende 14 dagen of wel een haan voor een tijd van ruim drie maanden. In de natuur zijn het meestal 6-7 hennen. Goed voer kan nu eenmaal niet alles wat u wenst te voorschijn toveren. Het is altijd nog beter 95% bevruchting van 6 hennen, dan 85% bevruchting van 10 hennen. Zoals eerder gezegd, vreten doen ze per maag, men moet alleen een haan en een rennetje meer hebben. Maar daar staat ook beter resultaat tegenover. Denk nu maar niet, dat er iets in het leven geschonken wordt, ook niet in het opfokken van fazanten, al is het een gemakkelijke liefhebberij geworden.

Frans Schneider

DE RODE PATRIJS

een experiment

Wij hebben vorig jaar zomer 100 eendagskuikens van de „Redleg“ uit Engeland gehaald en de zorg hiervoor overgedragen aan een bekend fazantenfokker met ervaring op het gebied van patrijzen. Volgens zijn zeggen leverde het opfokken bij de kunstmoeder geen enkele moeilijkheid op, er was o.a. geen spoor van verenpikkerij. Hij kreeg er 96 van groot, die, eenmaal in de veren, een buitenren ingingen en dus van het ongemeen slechte weer in de nazomer van 1968 volop hun deel hebben gehad. Toen wij de volwassen vogels in oktober bezichtigden waren wij enthousiast over hun glanzende conditie en hun schuwheid die hen voor onmiddellijke bejaging geschikt zou hebben gemaakt. Dit tegenstelling tot de fazanten, die van het slechte weer zeer hadden geleden. De rode patrijs is dus ongetwijfeld hard.

Bij het bespreken van de plannen voor de toekomst realiseerden wij ons enkele moeilijkheden, die wij hier naar voren willen brengen omdat daar o.i. slechts met een aantal jagers, die zich voor het inburgeren van deze nieuwe wildsoort in willen zetten, uit valt te komen.

Zoals in ons artikel in De Ned. Jager van 28 juni reeds naar voren gebracht, zullen experimenten op kleine schaal weinig kans van slagen maken. Gefokte vogels zijn in het wild uitgezet altijd al aan zware verliezen onderhevig en zijn het dan nog „exoten“ die afdwalen, dan vinden zij later geen partner en gaan voor de voortplanting verloren. Een nieuwe wildsoort inburgeren zal dan ook slechts kans van slagen maken als grotere aantallen meerdere jaren lang worden uitgezet. Liefst nog op een eiland, wij denken bij voorbeeld aan Texel met zijn gevarieerde bodemgesteldheid en biotoop, waar men de jacht op dit wild dan nog enige jaren, hetzij bij onderling overleg hetzij bij maatregel van bestuur, gesloten zou kunnen houden. Mocht de rode patrijs

daar kunnen acclimatiseren, dan zou dit belangrijke aanwijzingen verstrekken. Maar stel dat de jagers daar er toe zouden kunnen komen, wie moet deze patrijzen dan in voldoende aantal fokken?

Wat wij aanvankelijk hadden gehoopt, dat onze fazantenfokker zich door geleidelijke vermeerdering aan een fokkerij in het groot zou willen wagen, zal niet worden bewaarheid. Hij vindt dit te riskant. Eieren van rode patrijzen in de machine broeden, de kuikens onder de lamp opfokken en later afharden in een buitenren is, zoals gebleken, een doelmogelijke en zelfs gemakkelijke zaak. Het uitzetten levert volgens onze Engelse vrienden ook geen bijzondere moeilijkheden op; een terugmeldingspercentage, in het eerste jaar reeds, van 40% is geen zeldzaamheid. Gedreven, dus van goed wilde, snel vliegende vogels (een percentage dat men met fazanten doorgaans niet haalt). Maar het gaat om de eierenproductie. In eerste instantie dus om het overwinteren van de vogels op gaas, in speciale hokken die hen vrijwaren voor geep. In de tweede plaats om de moeilijkheden bij het vormen van de paren, die tot eierenproductie moeten komen, wéér in speciaal daarvoor geconstrueerde hokjes, aan twee zijden met een overkapte afdeling en in het midden gaas. Dit alles vereist een aanzienlijke investering. Die niemand zal willen aangaan zolang er niet enige zekerheid bestaat omtrent voldoende afname. Onze fokker heeft namelijk al eens een bijzonder onplezierige ervaring opgedaan met een aantal combinaties, die gezamenlijk 2000 (grijze) patrijzen bestelden en die, toen puntje bij paaltje kwam, er slechts 86 af wilden nemen. Gelukkig kon hij ze toen nog plaatsen in Frankrijk maar anders zou het een aanzienlijke strop voor hem hebben betekend. En in dit geval zou het nog veel erger zijn want dan zit hij ook nog met al zijn gazen hokken en rennen.

Maar dit risico is te vermijden. Door de fase van de legproductie in eerste instantie over te slaan en te starten met in het buitenland bestelde eieren of eendagskuikens. Dat zal dan wel iets onvoordeliger uitkomen maar als alles goed gaat, kan later altijd nog aan de eigen eierenproductie worden gedacht. Hoofdzak is dat er een begin wordt gemaakt, de redactie wil zich daar administratief mee belasten.

Wij denken in de richting van een verzamelorder. Individueel zullen de geïnteresseerden er moeilijk toe komen een juist adres voor eieren of kuikens in het buitenland op te zoeken, een importvergunning met de daarbij behorende gezondheidsverklaringen aan te vragen, het vervoer te regelen etc., kortom zich al de moeilijkheden op de hals te halen die aan een dergelijke onderneming verbonden zijn. Wat men wenst is een aantal bijna volwassen vogels, die men onmiddellijk in zijn veld uit kan zetten. En daar kan met de hulp van onze fazantenfokker voor gezorgd worden.

Wat de prijs zal worden, valt slechts bij benadering te veronderstellen. Eieren kosten in Engeland £ 35,- en kuikens £ 65,- de honderd, onder voorbehoud dat men niet elk gewenst kwantum kan bestellen. Er is in Engeland geen enkele farm die rode patrijzen in het groot fokt, maar Coles, de directeur van het jachtproefstation in Fordingbridge, heeft ons beloofd zijn best te willen doen, mits hij tijdig op de hoogte wordt gesteld van het gewenste aantal en dus ook zijn lijnen uit kan zetten. De moeilijkheid zal dan nog worden ongeveer gelijktijdig de eieren te verzamelen.

Bij de prijs van de eieren of kuikens komen dan nog de normale kosten van het opfokken, transport etc. Wij schatten dat de prijs per vogel tussen de 10 en 15 gulden zal komen te liggen, maar gezien de tegenwoordige kosten van de jacht zullen toch enkele jagers zich wellicht aan een uitzetpoging willen wagen. Liefst niet minder dan 100 anders valt van het resultaat weinig te zeggen.

Geïnteresseerden kunnen aan de redactie Nederlandse Jager schrijven onder het hoofd: Experiment Rode Patrijs. Wij zullen trachten daarna eerst nog een bespreking gezamenlijk te houden.

Cartouche